

2014/30293

6-6-2014

GRIF

25-8-2014

Aan de fractievoorzitters van SP, PVV, PvdD, USP en OSF
In afschrift aan Presidium Provinciale Staten

Maastricht, 5 juni 2014
2014/29958

Provincie Limburg	PS
DOGnr.	
Ingek.	- 6 JUNI 2014
CASnr.	
ID	

Geachte heren,

Met belangstelling heb ik uw brief van 4 juni aan ondergetekende gelezen. Graag reageer ik op de ingebrachte argumenten en suggesties.

- 1) Ik ben verheugd over de verhoogde aandacht voor het thema integriteit in de provinciale politiek. Terecht constateert u dat het vertrouwen in het openbaar bestuur is gediend met het vermijden van (de schijn van) belangenverstrengeling.
- 2) Over thema's als belangenverstrengeling, schijn van belangenverstrengeling, transparantie en onafhankelijkheid wordt ook onderling in de Staten gedebatteerd in door mij geïnitieerde trainingssessies waaraan het merendeel van de Statenleden ook enthousiast heeft deelgenomen. Dit heeft mede geleid tot de wens om onze gedragscode te actualiseren, hetgeen binnenkort wordt geformaliseerd.
- 3) Onderdeel van genoemde debatten is het werken aan een gezamenlijk gedeeld normenkader; wat vinden we aanvaardbaar, hoe willen we met elkaar omgaan? Met name op het terrein van vermijden van de schijn van belangenverstrengeling is dit een exercitie die vele gezichtspunten en opvattingen mogelijk maakt. De discussies naar aanleiding van het rapport Van Tulder laten zien dat nog niet sprake is van een gedeeld normenkader.
- 4) Los van mijn eigen persoonlijke opvattingen heb ik er in mijn verantwoordelijkheid als Commissaris van de Koning (CdK), gesteund door Provinciale Staten, voor gekozen om bij de aanstaande benoeming van kandidaat-gedeputeerden een risicoanalyse op het terrein van integriteit uit te laten voeren door een extern bureau. De laatste jaren is dat in Limburg steeds door BING gedaan. Ik heb in het verleden geen reacties vernomen of aanleidingen gezien om te twifelen aan die keuze.
- 5) BING analyseert alle mogelijke integriteitsrisico's bij een kandidaat-gedeputeerde, bespreekt deze met de kandidaat en adviseert in conclusies en aanbevelingen, voor zover noodzakelijk, tot het instellen van risicobeheersende maatregelen en het bieden van een handelingsperspectief aan betrokkene.
- 6) In een gesprek tussen CdK en kandidaat-gedeputeerde worden deze aanbevelingen besproken. Het resultaat daarvan deel ik mede aan de commissie geloofsbrieven, eventueel vergezeld van een afschrift van de eindconclusies uit het BING-rapport (die in elk geval ter inzage gereed liggen).
- 7) Ik heb dinsdag 3 juni bovenbedoeld gesprek met de heer Koopmans gevoerd, op basis van de toen nog concept-aanbevelingen, door de heer Koopmans mij ter beschikking gesteld. Overigens

ontving ik de definitieve tekst van BING dinsdagavond, maar de inhoud week niet af van het concept.

- 8) In afwijking van genoemde gebruikelijke gang van zaken zend ik u vertrouwelijk de letterlijke tekst van de conclusies en aanbevelingen als bijlage mee. U kunt daarin lezen dat er over de nevenfuncties en activiteiten opmerkingen en adviezen worden geschreven. De heer Koopmans heeft aangegeven zich volledig in de conclusies en adviezen te kunnen vinden en wil alle aanbevelingen overnemen of opvolgen.
- 9) Dit geldt ook voor de nevenactiviteit bij de Oud Limburgse Schuttersfederatie. De schijn van belangenverstrengeling wordt vermeden door, conform het advies van BING, het betrachten van volledige openheid en, door afzien van deelname aan beraadslaging en besluitvorming, het vermijden van enige vorm van bemoeienis.
- 10) Bovenop het gestelde in het BING-advies kan onthouden van deelname aan beraadslaging en besluitvorming nog worden uitgebreid met het afsplitsen uit de portefeuille van alles wat met het schutterswezen te maken heeft of kan hebben. De heer Koopmans is daartoe bereid. Tevens heeft de heer Koopmans aangegeven dat binnen het OLS-bestuur een ander bestuurslid dan de president zal worden belast met de portefeuille contacten met de regionale en lokale overheden.
- 11) Terzijde: het niet deelnemen aan beraadslaging en besluitvorming zal ook gelden voor het thema ontgrondingen, dat overigens niet in de betreffende portefeuille zit.
- 12) Met bovenstaande – opdracht aan BING, bespreking conclusies, overnemen aanbevelingen, toevoegen van extra afspraak – meen ik dat voldaan is aan de gangbare procedures en dat dit in lijn is met de tot op heden in de Staten levende opvattingen hieromtrent. Het staat u uiteraard vrij om af te wijken van de BING-aanbevelingen en verdergaande wensen te formuleren. Voor de benoembaarheid in wettelijke zin, alsmede in de geest van de heersende gedragscode, zie ik in mijn functie als Commissaris van de Koning geen beletselen.

Uw vraag om het juiste te doen om de integriteit te waarborgen heb ik daarmee beantwoord. Het is vervolgens de bevoegdheid van de Staten om met de ter beschikbaar staande gegevens tot beoordeling en afweging te komen.

Het spreekt voor zich dat ik uw vertrouwelijke opvattingen over de combinatie van functies wel zal moeten delen met de kandidaat-gedeputeerde voor de aanvang van de PS vergadering van 6 juni aanstaande.

Met vriendelijke groet,

drs. Th.J.F.M. Bovens
Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg

Bijlage:
Rapportage integriteittoets: conclusie en advies

Conclusie en advies

Het gesprek met de heer Koopmans vond plaats op 26 mei jl.

Onze bevindingen en ons advies zijn in concept voorgelegd aan de kandidaat-gedeputeerde met het verzoek hier eventueel commentaar op te leveren. Betrokkene heeft toestemming gegeven om het advies aan u als opdrachtgever uit te brengen.

De heer Koopmans vervult – ten tijde van het gesprek – diverse (neven)functies, waarvan hij bij een deel voornemens is om deze stop te zetten c.q. te beëindigen. Allereerst is de heer Koopmans sinds november 2013 eigenaar van eigen adviesbureau, van waaruit hij kleine adviesopdrachten verricht (onder meer voor lokale overheden). Met het accepteren van de functie van gedeputeerde, beëindigt de heer Koopmans de lopende opdrachten. Tevens is hij niet voornemens om in de komende periode nieuwe opdrachten aan te nemen. Wel laat hij zijn adviesbureau ingeschreven staan in de Kamer van Koophandel.

Zijn bestuursfuncties bij Arriva Nederland (lid van Raad van Commissarissen), Stellwerk B.V. (lid van Raad van Commissarissen), Stichting Wetenschapsinstituut Glasschilderkunst 20e eeuw (voorzitter), Stichting Veldese Revue (algemeen bestuurslid), Stichting Stierefuif Velden (algemeen bestuurslid), Innovatief Platteland Noord Limburg (voorzitter) legt de heer Koopmans neer. Dit geldt ook voor zijn functie bij LTO vakgroep Vleeskalverhouderij (voorzitter), zij het dat hij deze functie na de zomer (oktober 2014) beëindigt, om daarmee de vakgroep de gelegenheid te bieden om voor juiste opvolging te zorgen.

Ten aanzien van zijn functies bij J&T Tussenholding B.V. (commissariaat) en Stichting Kwaliteitsgarantie Kalversector (lid dagelijks bestuur), beraadt de heer Koopmans zich nog op zijn positie. Voor J&T Tussenholding B.V. betreft de achtergrond het gegeven dat deze holding indirect een wederpartij is van de provincie; het bedrijf heeft een minderheidsbelang in een tweetal ontgrondingswerkzaamheden die plaatsvinden in de Provincie Limburg. De vraag of hij deze functie wil aanhouden, houdt in zijn optiek verband met beeldvorming: niet uitgesloten kan worden dat de schijn kan ontstaan dat hij als gedeputeerde invloed zou kunnen uitoefenen, ten faveure van dit bedrijf.

Verder zijn er nevenfuncties die de heer Koopmans wil blijven uitoefenen, naast zijn functie als gedeputeerde. Dit betreft allereerst zijn commissariaatsfunctie die hij verricht voor Summa Verzekeringen. Dit bedrijf fungeert als intermediair tussen klanten en verzekeraars/financiële dienstverleners. De heer Koopmans benoemt dat Summa Verzekeringen (gevestigd in Oirlo, Limburg) geen relaties onderhoudt met de Provincie Limburg, waaruit volgt dat er geen aanleiding is om deze functie neer te leggen. Verder blijft de heer Koopmans voorzitter van Stichting Jan Linders Fonds. Dit betreft een stichting die zich bezighoudt met het (financieel) toezicht op een goededoelenproject dat is geïnitieerd vanuit supermarktketen Jan Linders (onder meer controle op naleving ANBI-verplichtingen). Tot slot blijft de heer Koopmans actief als president van de Oud Limburgse Schutters federatie (www.olsfederatie.com). Ten aanzien van de federatie, benoemt de heer Koopmans dat zij als koepelorganisatie samen met drie andere culturele koepelorganisaties een subsidie van de Provincie Limburg ontvangt (motie 24-gelden). Verder ontvangt de federatie een jaarlijkse bijdrage van de provincie. Mocht de situatie zich voordoen dat er besluitvorming plaatsvindt met betrekking tot de federatie (bijvoorbeeld subsidie) in relatie tot de provincie, dan zal de heer Koopmans zich hiervan afzijdig houden. Dit geldt zowel vanuit zijn positie als gedeputeerde, alsmede vanuit zijn rol bij de federatie. Ditzelfde advies geldt ook J&T Tussenholding B.V.

In algemene zin kan verder over zijn bestuursfuncties worden benoemd dat het waardevol is dat de heer Koopmans waakzaam is en blijft voor mogelijk conflicterende belangen, gegeven zijn nevenfuncties (ook van degene die hij zal neerleggen naar aanleiding van zijn nieuwe functie). Onder omstandigheden kan het wenselijk of noodzakelijk zijn dat de heer Koopmans zich bij een besluitvormingsvraagstuk onthoudt van betrokkenheid.

In het gesprek gaf de heer Koopmans blijk zich bewust te zijn van de risico's waar hij als gedeputeerde mee kan worden geconfronteerd, waaronder belangenverstrengeling of de schijn daarvan. Hij haakt daarbij aan op ervaringen uit zijn bestuurlijke en politieke carrière. In het verlengde daarvan geeft de heer Koopmans blijk inzicht te hebben in het onderwerp integriteit in brede en politieke context. De heer Koopmans liet in het gesprek merken gevoel te hebben op welke momenten een bestuurder zich afzijdig zou moeten houden van besluitvorming in het college van Gedeputeerde Staten (GS). In het gesprek zijn enkele dilemma's aan de heer Koopmans voorgehouden die hij beoordeelde met oog voor belangen en risico's.

Op basis van voornoemde en onze overige bevindingen, stellen wij geen zaken vast die wijzen op verminderde integriteit, een (te) laag integriteitbewustzijn of een verhoogd integriteitsrisico ten aanzien van de heer Koopmans. Gelet op de kernbegrippen van integriteit, transparantie en openheid, adviseren wij onderhavig advies bespreekbaar te maken binnen het college van GS.

Algemeen advies

Naast het advies dat wij met betrekking tot de kandidaat-gedeputeerde hebben opgesteld, hechten wij eraan het belang te benadrukken dat het onderwerp integriteit actueel blijft in de organisatie. Bestuurders, directieleden en medewerkers worden blootgesteld aan veel inherente risico's en hebben ook een verantwoordelijkheid naar elkaar in het kader van het bewaken van de integriteit. Een transparante cultuur waar men elkaar scherp houdt en aanspreekt op mogelijke risico's is dan noodzakelijk.

Tot slot adviseren wij gedeputeerden open en transparant te zijn over persoonlijke belangen, zowel privébelangen als zakelijke belangen. In geval dossiers die hun persoonlijke belangen raken onderwerp van gesprek zijn in het college van GS of Provinciale Staten, adviseren wij de betreffende gedeputeerde zich afzijdig te houden van deelname aan c.q. beïnvloeding van de beraadslaging en besluitvorming. Mocht dit zich voordoen, dan adviseren wij daarvan een aantekening te laten maken in de notulen van de betreffende vergadering.